

4292.

88

1766.

No. 4292.

1766.

Land Major des Observatorb Clausen.

Märkide selletamine.

- o Noor ku.
- i Essimenne werendel.
- o Säis ku.
- o Biinine werendel.
- o Hea aadrit lasta.
- o Hea kuppõ lasta.
- o Hea arstinnisse rõhko wõtta.
- o Hea kũlwada ning istutada.
- o Hea lapsi wõõrutada.
- x Hea juuksid leikata.
- x Sedda, mis õstkaliste peab fastwama.
- o Hea puid raiuda hone tawis.
- o Ohjo tawis.
- o parrast.
- p. l. parrast lounat.
- l. l. enne lounat.
- o Põhha.

Uimberleikamis, est, Luk. 2.

1 Meeri pään

2 Abel

3 Set

4 Enok

5 Metusalem

6 *2. Kunn. B.*

7 Julianus

Alita Jesus
Kange

—
Kulm

—
ja

—
II, 58. p. l.

—
seiged

Essimesse kunn
ningatte roma
to 14 ja 15. pea
tulkist ja teije
aia ramato
12: 15 pea
tulkist sa
dit.

Jesus 12 aastat wanna, Luk. 2, 41.

8 *1. P. 3. R. B.*

9 Beatus

10 *Paawli B.*

11 Rein

12 Hilarius

13 Welis

14 Iirik

—
Ilmat,
nende

—
jâr

—
rele

—
on

Suur Jum
mal oll
tännini Israe
li rahwa kunn
ninga Zarobea
mi kül'ormo kül
hirmo läbb
püüdud om
mast kurjast me
lest ja wõõra
Jummala te
nistusfest ärra
ja senna pole
pöördä, et tar

Pulmad Kana Ginnas, Ioan: 2.

15 *2. P. 3. R. B.*

16 Risbregt

17 *Lõnnise B.*

—
4, 2. c. l.

—
uddu

—
sed

1) **See Riul on 31 Päwa.**

18	Uksel	ja	sedda aiust
19	Sara	Lum-	toissil Jumma-
20	Wab. Seb.	me	lat piddi auust-
21	Neto	H sad-	tama, ja temma-
<hr/>			
Pealikkusi Kapern. Einnas, Matt. 8.			
22	3 D. P. 3. R. P. C. 10, 43. P. 1		ta peäle loot-
23	Lotta	do	ma. Agga keik
24	Timoteus	ning	Jehowa head
25	Paaroli Amsl.	peh-	nondmisses ob-
26	Holikarpus	met	lid Jarobeami
27	Krisostomus	Gl-	kiwwise südda-
28	Karel	mat	me peäl ilma-
<hr/>			
Kristus Paewa peäl, Matt. 8.			
29	4 D. P. 3. R. P. 2, 15. P. 1.		kasfota olund
30	Adelgund	lota.	nenda et ta
31	An		pääw päwalt
<hr/>			

riuel selle ku päwal touseb päike kello 8. ning
 ihhe pole tundi, lähhab alla kello 3 ning ihhe pole
 tundi. Päaw on pikk 7. tundi, ja ö 17 tundi.

SEBRUARZUS, Kūm'a - Ku.

1	Piirit	☉		rasi piddi Ze-
2	Silvia p.		niisse	homa omma
3	Hanna	☾		õigust möda ka
4	Beronika		ja	med walju-
Umbrohust, Matt. 13.				maks temma
5	3 P. 3 R. D.			trasto minne-
6	Sio		ud dune.	ma ja temmale
7	Rikart	✝		kulutama, et ta
8	Kasperdina		selged	tedda ja keit ta
9	Salomon	☉		suggu wõssa
10	Kolastika		tuul	Ma peält satu-
11	Eilalia	☾	sed	maks piddi är-
Kūmme Meisidest, Matt. 25.				rakutama ja
12	6 P. 3 R. D.			temma rili, et
13	Veningna			e omma kuni-
14	Walentin		ja	ninga kurjust
15	Baustina	☾		heaks kütud
16	Juliana			ja temmaga
17	Aleksander		mat	ühte nouseheit-
				nud, hopis om-
				mast maast är-
				ra ja ni laial-
				pillatama et

Sel Kuul on 28 Päwa.

18 Konfordia		—	sedd: tu-foji
Wina: Mäest, Matt. 20.			ennam ei pea
19 <i>P. enne Kr. III.</i>			nähha ollema.
20 Eugarius	✱	31.	Ta se äbwarda:
21 Jeaias	✱	68, 15. e. l.	misse sanna sai
22 <i>Peetri p.</i>		mat	ta warfi Jaro:
23 Serenus		on	beami kätte s. d.
24 <i>M. d. l. p.</i>	✱		da wisi: Ta
25 Wiktorius		nüüd	poeg Abia sai
Külwi: Wehhest, Luk. 8. 14.			hätgeks ni kan-
26 <i>P. enne Kr. III.</i>			geste, et kahhe
27 Leander	⊙	1, 9. e. l.	peäl olli, kas ta
28 Justus	✱	odata.	pidi ellusse jä-
			ma woi surre-
			m. Et ta nüüd
			emma wanne:

16 nel selle fu päwak touseb päike kello 7. lähhäb
alla kello 5. pääw on 10 ö agga 14. tundi pikk.

MARTJUS. Paasto-Ku.

1 Albinus		Ränge	matte meelest ar-
2 Medea	⚡		mas laps olli ;
3 Cers	☼		siis ütles Jarv-
4 Adrian		tuul	beam o m m a
Kristusse Kannatam. Euf. 18, 21.			naese wästo :
5 P. Paastus		ja	Wotta, palun
6 Kotwrid	⚡		ma, kätte, ja te
7 Wassila p.		D 12, 32. lau	ennast woõraks,
8 Tuhka p.			et ütsti ei tun-
9 Wõõri p.		Eumme	ne, et sa tunnin-
10 Mikeus			ga naene olled,
11 Konstantin		tuisk.	waid panne ni-
Kristusse Riisatamiss. Matt. 4.			suggused alwad
12 P. Paastus			riided enne se
13 Ernestus	☉	7, 42. p. d.	ümber, et igga
14 Safarias		heit-	üks sind waese
15 Longinus	⚡	liikud	ja santi suggu
16 Kert		ja	mehhe naeseks
17 Truto	⚡		arwab, ja min-
			ne Silo linna,
			wata seäl on se
			prohwet Wõia,
			sejamma on üks

Sel Kuul on 31 Päwa.

18	Willemina		tõssine Jumma
	Kananea Naesest,	Matt. 15, 12.	la prohwet, ja
19	P. Paastus	peäwa	on minuü rä-
20	Matrona	✠	tinud et ma pid-
21	Pent	paist.	din kunningaks
22	Nawael	C 3, 5. p. l.	sama ülle lesin-
23	Titits	✠ sed	natse rahwa.
24	Kasimir	il.	Wotta ka au-
25	Paast. W. p.	✠	ded lätte agga
	Eest tes kureatfi wastwat. Euf. u.		keif o'go waesel
26	P. Paastus	mat	wisil, kümme
27	Kustab		leiba ja korwisid
28	Kideon	woisid	ja üks lähker
29	Kido	✠ 12, 49. lau	met, ja minne
30	Adonias	✠	temina jure; kül-
31	Detlaus	tulla.	ta sulle kulutab,
			luida se poeg-
			lapse käsfi peab
			käima. Siin

ionel selle ku päwal touseb päike kello 6. lähäh
 alla kello 6. päaw on 12. ja ö 12. tundi pikk.

APRILS. Jürri=cht Mahla Ku.

1	Carlo! p.	1	uddu=	náme meie, et
2	3000	Weyhe söötmissfest,	Joan. 6.	Jarebeam kül
3	B. Paastus		sed	teadnud, kes se
4	Berdinand	†	nüsket	õige Jummal
5	Ambros			pidi oll. ma, se-
6	Maksim.			pärast lätikas
7	Rolestin	D	8, e. l.	ta omma naise
8	Aron	✠		selle Jumma a
9	Liborius		ja	prohweti jure,
	Jesus kinnwid. wissat.		Joan. 8.	selle kääst tar-
10	6 B. Paastus			tust sama om.
11	Essekiel		peh-	ma pota hat-
12	Leo		met	gusk pärast,
13	Julius	✠		agga temma ei
14	Sermasius			tehtnud sõda
15	Karin p.			Jummalat om-
16	Karin		Ilmat.	ma riki rahwa
	Kristusse sisesöötmissfest,			eest ausaste tun-
17	7 B. Paastus			nistoda, waid
18	Hans		wihma	ta naene pidi
				tund m a t t a
				prohweti n und-
				ma, ja wargfel
				wisil selle fauna

Sel Kuul on 30 Päwa.

18	Valerian		ja ennetuluta-
19	Simon	ja	mist kätte sama,
20	Sime 40 d. 12	(8, 39 p.)	otsegg olleks ta
21	Sime 12 d. 9	felle	Jummalala sil-
22	Karissus	es	mad ka wotud
Kristusse ülestousminne, Matt. 16.			
23	1 Pühha	Päripääw	linni panna ja
24	2 Pühha	järrel	ta sanma ta kääst
25	3 Pühha		äärapetta: Uhia
26	Etselias	fel-	jare piddi ta
27	Badolw	☉ 1, 3. e. l.	minnema, ei se
28	Klaus	✕ ged	jo enne head
29	Reinmund	ilmat.	sannumed tem-
Kinnipandub ukst, Ioan. 20, 19.			
30	3 P. p. 12 d. 12	☼	male kuluuta-
			nud, siis lotista
			nüüd jälle head
			sannad kuulda
			sada, Yarobea-
			mi naene teggi

12nel felle ku päwal touseb päälle pole tundi pär-
 rast kello 4. ning lähhäb alla poul tundi pärrast kel-
 lo 7. pääw on pitk 15. ja ö 9. tundi.

MAJUS. Mälo ehk Eeht = Ku.

1	Wolter		selge	nenda, kui lunnigas kästnud, ja wottis kätte ja läks ära Silo ja tulli Uhiakotta. Külta alleks Uhiakotta pea wõindpetta, sest ta ei wõind nähha et ta filmad wanusse parrast tüntsid olli.
2	Sigismund	♣		
3	Eeldminas		taew	
4	Kottard	♣		
5	Susanna		sojad	
6	Domisilla		DI, 58.e.l.	
Heast Karjastest, Joan. 10.				
7	W. p. Ulest. W.			
8	Walerius		ja	
9	Job	♣	wih	
10	Varnabas		ma	
11	Wiktorja	♣		
12	Kert		sed	
13	Viberatus		II, 15.e.l.	
Ürrikesse aia parrast, Joan. 16.				
14	W. p. Ulest. W.			
15	Echwi	♣		
16	Jodokus		Il.	
17	Erik		mat.	
18	Wans + p. d. w.			nenda ja nenda pead sa

Sel Kuul on 31 Päwa.

19	Potensia	tuulne	ta waastu rääki-
20	Will	<i>C 2, 17. el.</i>	ma ; agga se
Kristusse ärramiñemiss. Joan. 16.			sunnib, kui ta
21	<i>4 P. p. illest. P.</i>		tulleb, et ta en-
22	Emilia	peäwa	nast woõrats
23	Eduard	paist.	teeb.
24	Vendiks	...	Kui nüüd
25	<i>Eule f pääw.</i>	sed	Uhia ta jalge
26	Ester	ilmad	eli Romist kulis,
27	Beet	<i>2, 9. p. l.</i>	kui ta uksest sisse
Digest Pallumiss. Joan. 16, 23.			tulli, siis hõffas
28	<i>5 P. p. illest. P.</i>		ta korralt tet da
29	Mart	†	nomima ja üt-
30	Betronella	on	les : Tulle sisse
31	Wifand	lota.	Jarobeami
			naene: miõs sa
			teed ennast
			woõrats? wa-

8mal selle ku päwal kouseb päike pole tundi
pärrest kello 3. ning lähhäb alla pole tundi pärrest
kello 8. pääw ou pitk 17. ü agga 7 tundi.

1	Courf pädre	pal	ta, mind on so
2	Hisia	4	jure lakkitud
3	Rasmus	la	lowwa sanna-
Rõmustaiaist, Joan. 15, 16.			ga. Eest neu-
4	P. p. Akest. P.	6. p. l	da ütleb Jeho-
5	Doniwatius	wat	wa Israeli
6	Artemius	•	Jummal: Et
7	Eufreesia	•	minna sind ol-
8	Medardus	•	len rahwa seast
9	Vertram	•	tõsind ja sind
10	Pittem p.	•	Wüsteks pan-
Pühhas waimust, Joan. 14, 23.			nud omma Is-
11	4 Pühhi	•	raeli-rahwa ül-
12	2 Pühha	•	le, ja ellen se
13	3 Pühha	•	kunninorid se-
14	Mall	•	weti sou kääst
15	Witus	•	ärariskunnud,
16	Justina	•	ja sulle sedda
17	Kreet	•	annud; ja sinna
		•	epolle olud kui
		•	mo sullane La-
		•	wet, kes mo käs-
		•	sud piddas, ja

Sel Kuul on 30 Päwa.

Jesús ning Nikodemus, Joan. 3.		kes mo järvel
18	Uho J. P. C. 9, 55. 11	káis keigest om-
19	Kerwasius	mašt üidd mešt,
20	Abgarus	ja sdda agga
21	Rael	teggi/ mis õige
22	Abkafius	olli mo melest.
23	Pasilius	Agga se olled
24	Jani päaw	wõinud ennam
Nikkast Wehhest, Lut. 16.		kurja tehja kui
25	I. P. P. 3. A. J. P.	leit, kes enne
26	Jeremias	find olnud, ja ol-
27	Eadislauus	led lätnud ja
28	Josua	teinud ennelele
29	Peter Pawel	teised Jumma-
30	Judit	led ja wallatud
		kuiud, et sa
		miud ärritad,
		ja olled mind

1 onel selle Ku Päwal touseb pätk 3. werendel
 pärrast kello 2. ning lähhab alla üks werendel pä-
 rraft kello 9. Päaw on pitk 18 ning üks pool Sundi.
 D on 5. ning üks pool tundi.

1	Leobaid		taem	omna selja tab
	Surest Öhtosömaajast, Luk. 14, 16.			ha wiskanud.
2	<i>B. P. 3. A. 3. D. Heina M.</i>			Sepärrast wa
3	Kornelius		pilwis,	ta, ma tabhan
4	Ulrik		D 7, 28. e. l.	kurja sata Ja
5	Anselm			robami suggu
6	Hektor		roihma	peäle ja Jaro
7	Erino			becmile ärra
8	Demetrius		fange	kantada, mis
	Kadduut lambast, Luk 15, 1.			jeina wasto
9	<i>B. P. 3. A. 3. D.</i>			kusfeb, mis kas
10	Israel		tuul	lis ja alw on
11	Eleonora		<i>1, 37. e. l.</i>	israeli jeas, ja
12	Hindrik		müris	tabhan ärra
13	<i>Marrete p.</i>		tomis	pühtida Jaro
14	Tonawent		sega.	eamit suggu
15	<i>Apost. Jagg</i>			järrele, utlego
	Olge Armoliäsed, Luk. 6, 36.			sitta ärrapühti
16	<i>B. P. 3. A. 3. D.</i>			taise, senni kui
17	M. Epius		<i>7, 43. p. l.</i>	je ärvalöppeb.
				Kes Jarobea
				mile surred lilla
				na, sedda peä
				wad toerad ärr

Sel Kuul on 31 Päwa.

18	Rosina		rasõma, ja kes
19	Kuwinä	pal.	n ähjalē sarrēb,
20	Elias	✱	sedda peawad
21	Daniel	lam,	linnaud, mis taes
22	Apollina	selge	wa al, ärrõsõ-
Rohkest kallastagist, Eul. 5, 1.			ma, sest Jeho-
23	<i>6 P. p. 3. U. 3. D.</i>		wa on se da räs-
24	Kirsti	raew	kinud Ja sin-
25	<i>Jacobi p.</i>	● 8, 10. p. 1.	na (Jerobeami
26	Anno	peawa	naene) wotta
27	Marta	paist-	lätte, minne
28	Beatriks	mis se-	omnia kotta,
29	<i>Olowi päaw</i>	ga	kut so jallad lün-
Wariseride õigussest, Matt. 5.			na sawõd, siis
30	<i>6 P. p. 3. U. 3. D.</i>		surreb se veeg-
31	Abdon	on lota.	lops ära. Ja
			ke k Israel teeb
			käeb nsi ta räs-
			raji ja matwad

14 nel selle pu päwal touseb päife 3 wrendel pärrast kello 4 ning lähhäb alla wrendel pärrast kello 7. päaw on pu 14 ning üks pool, õ agga 9. gang üks pool tundi.

1	<i>Petril Wangi</i>		redda mahha,
2	Annibal	D 6. 5. p. l.	sest tenma ukki-
3	Eleasar	Kange	painis peab Ja-
4	Judas		robeamile hau-
5	Tominius	wihm,	da sama, sepär-
4-00	Wihhe söömüsf. Mark. 8.		rast et middagi
6	<i>7 P. p. 3. 2. 3. B.</i>		head on leituo
7	Jonatus	tuulne	temmasti Israe-
8	Siriakus	☩	li J: mmala ve-
9	Romanus	<i>8 P. p. 2. 1.</i>	howa wasto Ja
10	<i>Lauritse p.</i>	ja	robeami souf.
11	Herm	pärast	Ja Jehowa
12	Cijebius	sed.	wottab ennesele
	Walle Prohwetidest, Matt. 7, 15.		kuningast töf.
13	<i>8 P. p. 3. 4. 3. P.</i>		ta J raeli ülle,
14	Ello	da	kes Jarobeami
15	<i>Mullil M. p.</i>	☩ on	suggu peab är-
16	Isak	<i>6 P. p. 1.</i>	ralantama sel
17	Dnesimus		päwal. Jamis
18	Veno		on nüüdki weel
			ennelulutada ?
			Jehowa tööb
			ka Israeli mah-
			ha, nenda kui

Sel Kuul 31 Päwa.

19	Sebald		selged	pillirogo mees
Üllekohtsest Maia piddaj: Euf. 16.				falsipiddi ae-
20	<i>D. p. 3. A. J. D.</i>			tasse. ja kikkub
21	Wilibert		peäwa	Israeli ärra se
22	Safeus		✱	hea ma peält,
23	Barsabas		paist	mis ta nande
24	<i>Herol p.</i>		☉ II, 37. e l.	wannemille on
25	Ludwik			annud, ja pillab
26	Treneus		sed	neid laiale teile
Jerusalemma ärrarikmiss. Euf. 19.				pole Wraitiide,
27	<i>10 D. p. 3. A. J. P.</i>			sepärrast et
28	Aufustin		ilmat	nemmod om-
29	<i>Joan. Euf.</i>			mad ied on kas-
30	Rebekka		lota.	watand ja Je-
31	Benjamin		✠	hota ärra-
pattude pärrast, mis ta teinud, ja misgata Israeli				nud. Ja annab
saatnud patto teggema.				Israeli ärra

1. nel seite tu päwal touseb päite 3. werendel pärrast kello 4. ning lähhab alla werendel pärrast kello 7. pädw on pitk 14. ning üks pool, ü agga 9. ning üks pool rundi.

SEPTEMBER Suggise: eh? Mithli: Su.

1	Elidius	D 2, 40. e. l.	Needsammad
2	Elisa		prohweti san-
Bariserist ja Tölnerist, Luk. 18.			nad hakkasid
3	12 P. P. 3. A. J. P.		näüd warst
4	Moses	✳	idels sama.
5	Kai	Willo	Sist Jarobea-
6	Mangnus	ja	mi naene wõt-
7	Regina	● 5, 33. p. l.	tis kätte, läks
8	Maria Sünd.	wüsket	ärä ja tulki
9	Abigael		Sirtsä. Ja kui
Kurdist ja Keletumast, Mark. 7.			ta liäna sisse
10	12 P. P. 3. A. J. P.		tulli, olli selle
11	Pöörpääw	uddu	poeglap, hing
12	Sirus		jo rindus, agga
13	Amatus	set	kui ta lunninga
14	† Hellenbars.	C 12, 5. Öse.	Kwia läwwe jure
15	Nikodemus	ilmat	sai, siis surri ta
16	Cirwenia		ärä. Ja nem-
Preestrist ja Lewitist, Luk. 10.			mad matsid ted-
17	13 P. P. 3. A. J. P.		da mahha ja
			kell Järael teg-
			gi kaebdust tem-
			ma pärrast Je-
			howa sama jär-

Sel Kuul on 30 Päwa.

18	Werner		rele, mis ta rā-
19	Wauustus	selge	giand omnia
20	Matteuse P	ja	sullase prohwti
21	Tõns	tuulne.	Alhia lääbbi.
22	Morits		Monne aasta
23	Osea	● 3. e. l.	päärast kautari
Kümnest Piddalitõbbisest, Lut. 17.			Israeli ritik
24	14 P. p. 3. N. J. P.		pea pool inni-
25	Harald	wihma	meeste osfa ä-
26	Setel		ra sõa lääbbi,
27	Adolm	ning	Jarobeami
28	Wentzel		suggu sai hõpis
29	Miheli P.	Eülm.	lõppetud, nenda
30	Hieronimus	D 10, 15. e.	kui rea kuulda
			same, ja Israe-
			li ritik sai om-
			malatal nenda

12 nel selle ku päwal touseb päike kello 6. ning lähhab alla kello 6. päaw on pikk 12. ning 6 ka 12. tundi.

NOVEMBER. Wina = eh! Noia = Ku.

Mammonasi, Matt. 6, 24.

1 *15 P. p. 3. A. J. P.*

2 Jairus | wih.

3 Wolrad | ma

4 Brants | sed

5 Wides | fül-

6 Amalia | mat

7 Susanna | *6. 7. 8. 1.*

Maini- Liina surmisi, Luk. 7.

8 *86 P. p. 3. A. J. P.*

9 Tomasia | ja

10 Purkart | rop.

11 Angelus | put

12 Mai | ilmat,

13 *Cerefia*

14 Kallästus | *6. 7. 8. p. 1.*

Wee. Lobbisest, Luk. 14.

15 *17 P. p. 3. A. J. P.*

16 Kallus | nende

17 Olep

är rapillatud, et

sest aiast siit sa-

dik ei ole wär-

lige temmiast

tunda eh! leida.

Mi tössifels sa-

wad keik Jeho-

wa ähwarda-

missed et jepar-

rast ei äkski

neid ei pea na-

erma egga

mißli panne-

ma. Agga se-

sam a luggu

on sure Jehowa

tooststege, et

neist ei peage se

keigewähhem

tähhele tühjaks

minnema. Se-

pär rast ütles

meie Jõsand

Jesus: Ma ja

Sel Kuul on 31 Päwa

18 Lukas		taewas lähheb
19 Eutsius	järrel	hul'a / agga
20 Wendelin		minno ja min-
21 Ursel	on	no taewase Jē-
Euremast Käsust,	Matt. 22.	sa tootusse ja
22 19 P. 3. 3. P. 5, 17. p. 1		muud sannad
23 Salome	selged	jāwad termel's
24 Florentin	ja	iggaweste. Ee-
25 Kristian	kül-	pārrast ütled ta
26 Amandus	mat	Lawet pārrast
27 Wilip		sōma palwe
28 Eng lbr.	ilmal	sees: Jēfandal
Uwarud inimesest,	Matt 9, 1.	on hea meel,
29 19 P. 3. 3. P. 5, 8 p. 1		aeit, kes tedda
30 Josawat		lariwad ah-
31 Wolfgang	lota.	wardamisse
		pārrast ja tem-
		na arms piale
		lootwad ta too-

16nel selle ku päwal touseb pätle pole tundi
pārrast kello 7. ning lähhab alla pole tundi pārrast
kello 5. pääw on pitk 9. õ 15. tundi.

1	Pühade P.		tuste fann
2	Hinge P.	felge	nõda.
3	Kotlib		
4	Ott	ja	Disuggune
<hr/>			
Dulma Ridest, Matt. 22, 1.			
5	20 P. p. 3. A. J. P. 05, p. 1		fant asfi ja pah
6	Voltser		ha järg olli 18:
7	Klaudius	külm,	reeli rikis Ja
8	Brits	kange	vobeamiga. Ag
9	Teodora		ga Juda rikis,
10	Martin P.	tuul	kus Reabeam
11	Martin P.		wallitfes, olli
12	21 P. p. 3. A. J. P.		kül esimesel
13	Predrik		temma wallit-
14	Leopold		suse ajal Jum-
15	Atanasius		mala kartust
16	Almojus		wool leida, agga
17	Zonas		se lõppes pea
18	Eera		ära ja nurjato

Sel Kuul on 30 Päwa

Kawmalast sullasest, Matt. 18.		Jummalat kart-
19	22 P. p. 3. 4. 5. 6.	li mees. Taob-
20	Amos	li wanna übbe
21	Mar. Ohw. 6, 45. e. l.	aosta wietkum-
22	Sesilia	mend, kui ta
23	Klement	tuningaks sai.
24	Josias	Need Pawitid
25	Kadriina p.	ja preestrid lei-
Wümsesest Kõhtust, Matt. 25,		kisid Iisraeli sug-
26	23 P. p. 3. 4. 5. 6.	gu-arrudest, ja
27	Ijai	mu rahmos, kes
28	Rünter	omma südame
29	Erwert	andsid Jeho-
30	Andrese p.	wat Iisraeli
		Jummalat ot-
		sida, need tulid
		nende järrele

9mal selle ku päwal touseb päike pole tundi
 pärrast kello 8. ning lähhab alla pole tundi pärs
 rast kello 3. päaw on pitk 7. 6 agga 17. tundi.

DECEMBER. Joulo = Ku.

1	Arend		Jerusalemma,
2	Kandidus	Raunis.	Jehowale om-
Kristusse sisse sötmissesest, Matt 21.			ma wannemat-
3	<i>K. E. P.</i>	Külm	te Jummalale
4	Agaton		ohwerdama.
5	Wolber	<i>S. E. L.</i>	Med kinnitasid
6	Nikolas	lumme	nenda Juda
7	Sabina	↗	kuningriiki ja
8	Mar. Sam.		teggid tagge-
9	Juhkum	saddo	waks Salomo-
Lähhet enne wimisi päwa, Luk. 21.			ni poja Reabea-
10	<i>K. E. P.</i>	tuulne	mi. Kui ta ka
11	<i>Luhjuu P.</i>	ja	mötles, Jaro-
12	Ottilia	↗	beami läest Is-
13	Rutia	<i>E. L. P. L.</i>	raeli riki jälle
14	Nikastus	lumme	ärwatõtta, ja
15	Joanna	↗	Jehowa proh-
16	Idia	⋯	weti Semaja
Joannes Bangi-Tornis, Matt. 11.			säbbi sedda är-
17	<i>K. E. P.</i>	tuisK.	rafelis üttel-
			des: Tete ei pea
			mitte üde min-
			nema egga jod-

Sel Kuul on 31 Päwa.

18	Kristov		
19	Loth	Kange	
20	Abraam	⊙ 6, 59. p. l.	
21	<i>Tomä p.</i>	Külm	
22	Beata		
23	Udo	ja	
Joannesse Luuistusest, Joan. 1.			
24	<i>4 Kr. 2. P.</i>	tuul	
25	<i>Soulo B.</i>	teeb	
26	<i>Gen. B.</i>	selle	
27	<i>3 Pühha</i>	⊙ 2, 14. e. l.	
28	<i>Suia 2. P.</i>		
29	Noa	aasta	
30	Tawet	⊕ peäle	
Eest immels yannemiss. Lul. 2.			
31	<i>P. p. Kr. 2. P.</i>	ots.	

tonel selle ku päwal touseb päike wrendeel pärrast kello 9. ja lähhäb alla 3. wrendel pärrast kello 2. pääw on pitk 5. ja üls pool tundi, ü agga 18. ja üls pool tundi.

Päike ja Ku: Warjutamisest.

Sel aastal saab Päike ni hästi kui Ku kaks
kord warjutut, agga neist ei polle enam
kui kaks meie maal nähtaw: Se esimese
ne sünnib Kuul, sel 13 kuuända kuus, õhto
kello 9. kui Ma Päike ja Ku wahhel tul-
leb, hakkatus on kello 9 ja ots kello 11.
Se teine nähtaw on Päikis, ja se sünnib
25. Heina kuus, õhto kello 7. ning üks
werendel kui Ku Ma ning Päike wahhel
tulleb, ja se ots on kello 8. ning kolm weren-
del. Need teised mollemad on näggematta.

~~~~~
aias. Ta ehhitas tuggewad linnad Juda-
male ja kinnitas neid ja panni nende sisse
roa- ja õlli- ja winawarra. Ta igga ühhe
linna kilpa ja pika et nemmad wägge hästi
kinnitud said. Omma Issa Salomoni
wisi järrele ollid temmale palju naesi ja
liignaesi; sest ta olli kahheksa teist kummend
naest

Käest wõtnud ja kuuskümmend liganaest,
ja sünnitas kahheksa kolma kümme: d poe-
ga ja kuuskümmend tüttart. Et nüüd poe-
gade wahhel riki pärrast ei piddand rido-
tousma; siis seadis ta Abiat Maakka poe-
ga üllemaks ja wüstriks ta wendade seas,
et ta redda piddi kunningaks rõstma. Ja
teggi ka se polest targaste, ja loutas nuust-
keikist ommast poegadest lalale keige Ju-
da ja Benjamini male, ja panu neid wüstr-
riks keige tuggewatte linnade sisse, ja andis
neile toidust kül ja koskis neile hulka naesi,
et määsamissee nou ei piddand nende mele-
tullesma.

Ugga, kui Reabeam sai kunningriki kin-
nitatud ja wäggewaks sanud, siis jättis
ta Jehowa kässo õppetust mahha ja keik
Iisrael temmaga. Sest nemmad ehita-
sid ka endile ülles kõrged palgad, ja ebba-
usso sambad ja ied, igga kõrge mäekingo
peäle ja igga halja pu alla. Ja pordo meh-

hi olli ka siin maal: nemmad teggid keige
pagganatte h-rmsa wiſide järrele, mis Je-
hová Israeli laſte eest olli ärra aianud.
Sedda ei woinđ Jummalä õigus ennam
kannatada, ſepärraſt ſatis temma et Rea-
beami wiendamal aastal Siſak Egiptuſſe
kuningas ülleſtulli Jeruſalemma waſto,
tuhhande ja kahe ſaa ſõawanõriaga ja kuu-
kümmetuhhande rüütliga, ja rahwas olli il-
ma arwamatta, mis temmaga Egiptuſſeſt
tullid, Subi-Suki-ja Mora rahwas. Ja ta
ſai nende tuggewad liänad kätte, mis Juda
maal, ja tuli Jeruſalemmaſt ſadiſ. Sure
Jummalä wiis on, ennego temma omma
wiuha hopis pattuſte peäle wälja wallab,
et ta neid omma ſanna läbbi nomib ja ka-
ſub, kaſ nemmad ennaſt allandawad, tem-
ma wiuha õigekſ moſtwad ja armo ta
kääſ noudwad. Nenda teggi ta nüüd ka.
Seſt Semaja ſe prohweet piddi Reabea-
mi ja Juda würſtide jure minnema keſ
Siſaki pärraſt ollid Jeruſalemma kogu-

sada. Nemmad walmistafid ennast mol-
lemad soale. Ubial ollid nelli sadda tuhhat
arra wallitsetud meest, agga Zarobeam seä-
dis taplust temma wasto kahheksa saa
tuhhande ärra wallitsetud wäggewa wah-
wa mehhega. Kui nüüd Ubia Semarai-
mi mäele sai, mis Ewraimi mäggisel maal
on, siis tulli temma teise pole loaga, seält
mäelt mahha, astus Zarobeami ja temma
sawäe ette, ja kulutas neile ja ütles: Kuul-
ge mind Zarobeam ja keik Israël: Eks teil
ei olle iäda, et Jehowa Israëli Jummal
se kuningriiki Israëli ülle Lawetile on an-
nud iggaweste, temmale ja ta poegadele so-
la seädussega se on sefugguse seädussega
mis ei ellades pea lõpma ehk mudetama?
Agga kuida on nüüd se riik Zarobeami kät-
te tulnud? Eks ta olle Laweti poia Salo-
moni sullane olnud, agga on tousnud ja
omma Issanda wasto pannud, ja temma
järe on koggund tühjäd mehhed, pahharet-

ti suggu ja on wägge wõlnud Reabeami,
Salomoni poia, mo isfa wasto : Reabe-
am agga olli noor ja ärna süddamega, ja
ei kinnitanud ennast mitte nende wasto.
Nüüd polle teie sega weel rahhul et teie
määsamisse läbbi ollete isst rikiks läinud,
waid teie tousete Jehowa kunningriki was-
to, mis Tarweti poegade kää, ja lodate se
peäle, et teid suur hull on ja et need kuld
wasfikad teiega on, mis Zarobeam teile
Jummalaiks on teinud. Ja mis sugune
Jummala tenistus on teie kää? Eks se olle
keik õige Jummala Jehowa kääswastu?
Eks teie olle Jehowa preestrid Aaroni poi-
ad ja Lewitid ärralükkanud? ja tete endile
preestrid Jehowa seadmisse wasto, kui mu-
made ja paggana rahwas; kes ogga tul-
leb omma kää lastma tälta ühhe wärsiga ja
seitsme järwaga, siis saab ta preestriks nelle
wasfikattele, kes ei olle Jummalad. Agga
pange selle wastu tähhele, kuidas meiega se
lug-

Iuggu on : Jehowa on meie Jummal ja
 meie polle tedda mitte mahhajät nud, ja
 wassikad temma assemele pannud. Keik
 meie Jummalala tenistusse wisid on Jum-
 mala ennese seädmissed, ja meie polle mid-
 dagi omma ennese nou ja tarkusse järrele
 fenna kõrwa pannud. Need preestrid, kes
 Jehowat teniwad on Aaroni poisad ja Le-
 witid. Needsemmad süütivad Jehowale
 polletamisse ohwri põllema igga homiko ja
 igga õhto jo suitsetamisse maggusa haifo-
 ga rohhud ja seädwad leibo puhta laua
 peäle ja kuld künla-jalga et nemmad ta
 lampid süütwad põllema igga õhto; nenda
 peame meie, mis Jehowa meie Jummal
 käsknud piddada, agga teie ollete todda
 mahhajät nud ja tete, mis teie ommas me-
 les hea on. Sepärrast on meie eestofsaš
 wisiste Jummal ja ta preestrid, ja need
 helleda heälega trumpetid, et need helledas-
 te teie wasto hüüdwad. **Israeli lapsed!**

ärge tappelge mitte Jehowa omma wan-
nematte Jummalala wasto, sest se ei lähhä
teile mitte korda.

Keik needsinna sed Abia kōnne d olli d öi-
ged ja head, kui agga keik Judameeste süd-
damed olleksid Jehowa omma waimo läh-
bi ta pole ausaste pōörtud olnud. Eks mit-
te Jummal pārrast sellesammale rahwale,
kes sin omma wāliast piddise Jummalala te-
nistusse peäle ni julge olli, prohwetit Jesaia
lähbi kulutas: Mo hing wihtab teie seätud
pühhad. Mis tarwis on mulle teie paljo
ohwid? ärge wōtke ennam tühja annet
tua, kui teie ommad kōaed wāla lautate,
hoian ma ommad silmad teie eest warjul.
Mikspārrast teed sa nenda armas Jum-
mal? Sest teie kōaed on tās werre sūid.
Teie polle omma süddant mo pole pōörnud,
sepārrast ei kōlba keik teie tō ja ello ei ühte-
gi minno ees. Ja nisammoti on nūddge se
luggu ristit rahwaga, kes omma kirrikō-
pihti

pihhi-ja pühha laua-käimisse peäle loot-
 wad, ja nende südda on ueste sündimatra,
 se holab weel ma-ilma lueti, warra ja au-
 pole. Meist kulutab Jeesus meie õnnisteg-
 gia: Se rahwas tulleb minno'ligai omma
 suga, ja auustab mind omma mofkadega,
 egga nende südda on kaugel minnuft ärra.
 Ägga ilma aego teniwad nemmad mind, et
 nemmad õppetawad õppetussed, mis in-
 nimeste käskmissed on Matt. 15, 8 9. Kei-
 Eide nende, olgo wanna ehk ue seädusse rah-
 wa peäle hüab Jesaias omma ramato I
 peatükkis: Hingamisse päwal, kus koggu-
 dus kofko kutsutakse, ei woi ma sallida, sedda
 murjatumat tööd egga pühhade piddamist,
 kui teie ka mitto: palwet loete ja monda lau-
 lo laulate, et kule ma teid mitte. Ägga peske
 ennast tössisse patto kahhetsemisse ja nut-
 misse läbbi, puhhastage ennast ue mele lo-
 misse läbbi, saatke ommad furjad teud mo-
 silma eest ärra, et omma mele uendamisse

lääbi keik pattud mahha jätkate ja Kurja
teggemast seisate, õppige head teggema ja
aiage Jummalat waimo wäe ja abbi lääbi
pühhitsemist takka. Et tulge siis ja selleta-
gem oimad asjad isikeskes, ütleb Jehowa:
Kui teie pattud on, kui elle punnased rided,
siiski peawad nemmad ni walgeks sama
kui lummi; kui nemmad punnased on kui
werre karwa rie, peawad nemmad omme-
ti walge willa sarnatseks sama, sest Jesus-
se Kristusse Jummalat poia werri puh-
hastab meik keik st pattudest. I Joan. 1,7.

Kuninga Abia head kõned ollid Jarobeami
melest selged tühjäd juttud, otsego
ma ilma laste melest ei maksa need keike-
kallimad Jummalat sannad, ja temma las-
te maenitjusid on neile naero wäärt lob-
bisemised. Sepärast ei pannud temma
neid ka tähhele, waid wiis sel ajal need
warritsejad temma leri ümber et nemmad
Abia wäe peäle takka pidid minnema, ja
muist Jarobeami rahwast ollid Judamees-

te ees, ja need warritsejad ollid nende tag-
ga. Ja mõtles kül Abiat omma rahwaga
sedda wiisi hirmotada ja warsi pakkõ aia-
da, agga kui Judamehed waatsid ja näg-
gid et neil eest ja takka taplemist olli, siis
kissendasid nemmad Jehowa pole, ja prees-
trid puhusid trumpetidega. Judameh-
hed hakkasid ka karjuma ja taplussele Eih-
hutama, ja se sündis, kui nemmad nenda
karjusid et Gummal Jarobeami ja kõi
Israeli Abia ja Juda eest mahhalõi, Ja
Israeli lapsed põggenesid Juda eest ja
Gummal andis neid nende kätte. Ja Abia
ja ta rahwas lõi neist mahha wiis sadda
tuhhat ärrawallitserud meest. Ja Israeli
lapsed allandati sel ajal, ja Juda lapsed
wõtsid wägge, sest nemmad toetasid ennast
Jehowa omma wankematte Gummala
peäle. Ja Abia aias Jarobeami takka, ja
sai temma kääst ärra need linnad, Peteli ja
ta wähhemad linnad ja Jesannaja ta wähh-

hemad lüünad, ja Ewronit ja ta wähhemad
lünad, ja Zarobeam ei saand mitte ennam
rammo Abia aial. Ja kui Abia ennast sai
kinnitanud, siis wõtris ta enne sele nelli teist-
kümme aastat, ja sünnitas kaks kolmat-
kümme poega ja kuusteistkümme tü-
tari. Kolmandal aastal wõlitsusse aastal
läks Abia magama omma wannemate-
ga, ja nemad matsid tedda mahha Sa-
weti lüna, ja Abia temma poeg sai kün-
ningaks temma asemel. Kaks aastat
pärast tedda löi Zummal ka Zarobeamit
pahha haigussega et ta ärrasurri, ja ta
poeg Nadab sai kül Israeli ülle künni-
gaks Abia teisel aastal. Agga et ta kurja
teggi Jehowa silma ees, ja käis omma issa
tee peäl ja temma patto sees, misga ta
saatnud Israeli patto teggema siis top-
peti tedda warsti teisel aastal Abia proh-
weti ennekulutamisse järrele ärra.

Agga Abia, Abia poeg, oli ülle Juda kün-
ningaks

ningaks sanud, ja wallitses Jerusalemmas
ühhe aasta wiet kümme. Sest Usa teg-
gi, mis hea ja õige olli Jehowa silma ees,
nenda kui ta issa Tawet. Sepärrast olli
ka temma wallitsusse hakkamises rahho-
linne assii seäl maal kümme aastat. Sed-
da rahholist aega wõttis ta nüüd seks pru-
kida et ta keige esiri sedda õiget Jummalat
tenistust, mis ta wannemad mitmel wiisil
ollid ärrahawitand omma endise ausal
wiisil käsks piddada. Sepärrast maenit-
ses temma omma Juda-rahwas et neu-
mad piddid Jehowat omma wannemate
Jummalat noudma ja teggema kässo õp-
perusse ja käsude järrele. Ja siis satis ta
woõrad altarid ja kõrged paikad ärra, ja
murdis ebba-ussu sambad katki ja raius
ied ärra. Ja satis ka keik st Juda l'na-
dest ärra kõrged paigad, ja päikesse kuiud,
ja et rahwas enne ta läbbi seks sai maenit-
setud, siis jäi ka kunningrikil rahholinne
assii

ass'i temma al. Zeiffes Kinnitas ta omma
rifi ja ehhtas tuggewad linnad Juda ma-
le. Separrast hoidis Jehowa ka rahholist
asja seäl maal et ühtegi södda ei tousnud
ta wasto neil aastall, sest Jehowa andis
temmale hingada, et keif ta tö piddi hästi
korda minnema. Sedda wisi maenitfes
temma ka omnad allemad ja ütles neile.
Ehhitagem need linnad ülles ja tehkem
närwid senna ümber ja tornid, wärrawad
ja pomid, ni kaua kui se ma weel meie ees
on, sest meie olleme Jehowat omma Jum-
malat noudnud, meie olleme tedda noud-
nud, ja temma on meile annud hingada
ümberkaudo; ja nemmad ehhtasid, ja se
läks nelle korda. Usal olli ka södda-wäg-
gi, mis kilbid ja pigid kand's. Judast kolm
sadda tuhhat, ja Benjaminist, kes kilpi
kandsid ja ammo woiwad üllestombada,
kaks sadda ja kahheksa kümmeend tuhhat,
keif need ollid wäggewad wahwad meh-
hed

heb. Kui nüüd Aisa ennast nenda olli Ein-
nitand ja walmistand, siis tousis ta wasto
ülles Sera se Mora mees ühhe wäega,
mis tuhhat lord tuhhat, ja kolme saa
sõa-wanõruga ja tulli Marefani. Ehk nüüd
kõl ni suur hulke ta peäle tulli, siis ei kar-
dand Aisa mitte, waid läks ta wasto, ja
mollemad seädskõd taplust Sewata orgus
Marefa jures. Ja Aisa küdis Jehowa om-
ma Jummalala pole ja ütles: Jehowa! se
ep olle middagi sinno ees, et sa aitad sedda,
kel ep olle ranimo, selle wasto, kel pahjo on;
aita meid, Jehowa meie Jummal, sest sin-
no peäle toetame meie ennast, ja sinno niim-
mel olleme tulnud selle hulga wasto: sinna
olled Jehowa meie Jummal, ärgo sago
sant inimenne joudo sinno wasto. Selle
pawe peäle löi Jehowa need Morameh-
hed mahha Aisa eest, ja Zuda eest, ja need
Mora-mehhed põggeneid ärra. Ja Aisa
ias neid takka omma rahwaga Kerarist
sadi,

7. Jabil. Ja Wera-meh, ill langun nepaljo, et neil jout
eanam ei oluud, sen weid tehtu walmatumal's Jehow
ia temma laite. S. Nemmad wisi: la wogga paljo ja
ti sedlt ärra. K. il liinad Kerar: umberfondo luot
sest Jehowa hirm oli nende peäl. Keit liinad wisi
la ärra, sest nende sees olli paljo jalt. Ja nemmad lo
la nende weiste maiad mahha, ja wisi paljo pudu
luju. Iid ja kamelid ärra, ja tullid töggaß Jerusalem.
Kui Wisa ommarajwaga sai töggaß talund, siis tull
Jummalat waim Ddedi pota. Wajaria peäle, ja ta lä
wajisa Wisa wasto ja ütles k. minale: Kuidge mi
Wisa ja keit Juba ja Penica int rahwas. Jehowa
teiega, et teie temmaga ollete; jo kui teie tedda noua
te, siis annab ta ennast teisi leida, ja kui teie tedda
mahha jättate, siis jättab ta teid mahha. Ja sedda
wimisi samua piddid nemmad teige ennamiste mele
piddama. Sest mitto päwa on jo oluud ja tullew
Israellile, et neil ei ole rõsist Jummalat egga pro
fuit, kes õppetab, egga kasse õppetust. Ja kui tem
mal kiffas ta eht karte talleb, siis pöwab temma Je
howa. Israell Jummalat pole ja õrjib tedda, siis an
nab ta ennast neisi leida. Wägga neis aegus, kui hädda
õtete käre, es alle rahho sel, kes wälja lähheb ja omma
teidust takka nouab, egga sel, kes sisse tullib, sest pa
därriwar tulleb nenda kui enne muste on taluud keiti
te peäle. Kes nende made peäl on enne ellanuud jaha

